Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria – Vlada – Government

UDHËZIM ADMINISTRATIV MASHT NR. 32 /2013 ORGANIZIMI I KURRIKULËS ME ZGJEDHJE NË TË GJITHA NIVELET E ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

ADMINISTRATIVNO UREDBE MONT BR. 32 /2013 ORGANIZOVANJE KURIKULUMA SA IZBOROM NA SVIM NIVOIMA PREDUNIVERZITETSKOG OBRAZOVANJA

ADMINISTRATIVE INSTRUCTION MEST NO. 32 /2013 ORGANIZATION OF CURRICULA WITH ELECTION AT ALL LEVELS OF PRE-UNIVERSITY EDUCATION

Ministri i Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë,	**Ministarstsvo obrazovanja, nauke i tehnologije,**	**Minister of Education, Science and Technology,**
Në mbështetje të nenit 24 të Ligjit për Arsimin Parauniversitar të Republikës së Kosovës nr. 04/L-032, nenit 8 nënparagrafi 1.4 të Rregullores nr. 02/2011 për fushat e përgjegjësisë administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive si dhe nenit 38 paragrafi 6 të Rregullores së Punës së Qeverisë nr. 09/2011 (Gazeta zyrtare nr. 15, 12.09.2011), nxjerr:	Na osnovu člana 24 Zakona o preduniverzitetskom obrazovanju Republike Kosova br. 04/Z-032 člana 8 pod stav 1.4. Pravilnika br. 02/2011 o oblastima administrativne odgovornosti Kancelarije Premijera i ministarstva kao i člana 38 stav 6 Poslovnik o radu Vlade br. 09/2011 (Službeni glasnik br.15, 12.09.2011, izdaje:	Pursuant to article 24 of the Law for Pre-university Education of the Republic of Kosova no. 04/L-032, article 8 sub-paragraphs 1.4. of the Regulation no. 02/2011 for fields of administrative responsibility of Prime Minister's Office and Ministries as well the article 38 paragraph 6 of the Government's Working Procedure no. 09/2011 (Official gazette nr. 15, 12.09.2011), issues:
UDHËZIM ADMINISTRATIV	**ADMINISTRATIVNA UREDBA**	**ADMINISTRATIVE INSTRUCTION**
Organizimi i Kurrikulës me zgjedhje në të gjitha nivelet e arsimit parauniversitar	**Organizovanje Kurikuluma sa izborom na svim nivoima preduniverzitetskog obrazovanja**	**Organization of curricula with election at all levels of pre-university education**
Numër 82 **Datë** 23.12.2013	**Broj:**__________ **Datum:**__________	**Number** __________ **Date** __________
Neni 1 **Qëllimi**	**Član 1** **Cilj**	**Article 1** **The purpose**
1. Ky Udhëzim administrativ i lejon shkollës autonomi të hartojë Kurrikulën me zgjedhje dhe ta realizojë atë në mënyrën dhe formën më	1. Ovo administrativno uputstvo dozvoljava školi autonomiju da sastavlja kurikulum sa izborom i da realizuje na najprikladniji način i	1. This administrative instruction allows school autonomy to compile the curricula with selection and to realize that in most

të përshtatshme.	oblik.	appropriate manner and form.
2. Përmes kurrikulës me zgjedhje shkolla përkrah nevojat dhe dëshirat individuale të nxënësve, i motivon ata për mësim dhe rritë pjesëmarrjen e tyre në vendimmarrje.	2. Putem kurikuluma izborom škola podržava individualne potrebe i želje učenika, motivira ih za nastavu i povećava njihovo učestvovanje na donošenje odluka.	2. Through curricula with election, school supports individual needs and desires of students, motivates them for teaching and increases their participation in decision making.
3. Kurrikula me zgjedhje kontribuon në arritjen e rezultateve të të nxënit të fushave kurrikulare dhe shkallëve të kurrikulës (kompetencave kryesore), të përcaktuara në Kornizën e Kurrikulës dhe të Kurrikulës Bërthamë të Arsimit Parauniversitar sipas nivelit përkatës.	3. Kurikulum sa izborom doprinosi na postizanju rezultata učenja kurikulumske oblasti i nivoa kurikuluma (glavne kompetencije), određene Okvirom kurikuluma i Osnovnim kurikuluma preduniverzitetskog obrazovanja prema dotičnim nivoima.	3. Curricula with election contributed in achievement of learning outcomes in curricular areas and degrees of curricula (main competences), set in the Curriculum Framework and of Core Curriculum of Pre-university Education according to the corresponding level.
Neni 2 **Përkufizimi**	**Član 2** **Definicija**	**Article 2** **Definition**
1. Me Kurrikulën me zgjedhje kuptohet pjesa e Kurrikulës për të cilën përcaktohet dhe vendos shkolla në bashkëpunim me nxënësit, prindërit dhe të gjithë partnerët tjerë.	1. Kurikulumom sa izborom se podrazumeva deo kurikuluma za koju određuje i odlučuje škola u saradnji sa učenicima, roditeljima i svim drugim partnerima.	1. With Curricula with election is understood part of curriculum for which school is determined and decides in cooperation with students, parents and all other partners.
2. Lënda mësimore (zgjedhore) është formë e organizimit didaktik të përmbajtjeve mësimore në një fushë apo degë të caktuar, p.sh. të shkencës, artit, matematikës, sportit apo jetës, që jepen në shkollë sipas një plani dhe programi.	2. Nastavni predmet (izborni) je forma didaktičkog organizovanja nastavnog sadržaja u određenoj oblasti ili grane, npr. nauka, umetnost, matematika, sporta ili života, koje se izučavaju u školi prema planu i programu.	2. Teaching (elective) subject is form of didactic organization of learning content in a field or certain branch, egz. of science, art, mathematics, sport or life, that are given in the school according under a plan and program.

3. Moduli (zgjedhor) është formë e organizimit didaktik të përmbajtjes mësimore, si pjesë e një fushe apo degë të caktuar, p.sh. të shkencës, artit, matematikës, sportit apo jetës, që jepen në shkollë sipas një plani dhe programi që siguron lidhje më të ngushtë të teorisë dhe praktikës, i cili zgjat më së shumti një gjysmëvjetor .	3. Modul (izborni) je didaktička forma organizovanja nastavnog sadržaja, kao deo određene oblasti ili grane, npr. nauke, umetnosti, matematike, sporta ili života, koje se izučavaju u školi prema planu i programu koji obezbeđuju bliski odnos teorije i prakse, koji traje najviše jedno polugodište	3. (Elective) module is form of didactic organization of learning content in a field or certain branch, egz. of science, art, mathematics, sport or life, that are given in the school according under a plan and program, that provides close relation of theory and practice, which lasts at most one semester.
4. Projekti (zgjedhor) është formë didaktike e organizimit të përmbajtjeve mësimore nga një fushë apo degë e caktuar, që zhvillohet në shkollë sipas në plani dhe programi e ndërmarrë nga ana e nxënësve për hulumtimin dhe zgjidhjen e ndonjë problemi.	4. Projekat (izborni) je didaktička forma organizovanje nastavnog sadržaja u određenoj oblasti ili grani, koja se odvija u školi prema nastavnom planu i programu koje preuzimaju učenici u cilju istraživanje i rešavanje određenog problema	4. (Elective) project is form of didactic organization of learning content in a field or certain branch, egz. of science, art, mathematics, sport or life, that are given in the school according under a plan and program undertaken by students for research and solution of any problem
Neni 3 **Përmbajtja**	**Član 3** **Sadržaj**	**Article 3** **Content**
1. Kurrikula me zgjedhje mund të përfshijë:	1. Kurikulum sa izborom može obuhvatiti:	1. Curricula with election could include:
1.1. Lëndë të veçanta, module dhe projekte që nuk janë pjesë e Kurrikulës Bërthamë, por që plotësojnë nevojat dhe kërkesat e nxënësve dhe komunitetit.	1.1. Posebne predmete, module i projekte koji nisu deo Osnovnog kurikuluma, ali koje ispunjavaju potrebe i zahteve učenika i zajednice.	1.1. Special subjects, modules and projects, that are not part of Core Curriculum, but that meet need and demands of students and community.
1.2. Lëndë, module, projekte të kurrikulës bërthamë ose çështje ndërkurrikulare por me kurrikula/programe të veçanta.	1.2. Predmete, moduli, projekti osnovnog kurikuluma ili međukurikulumska pitanja ali sa kurikulumima/posebnim programima.	1.2. Subject, module, Core curriculum projects or inter-curricular but with special curricula/programs.

1.3. Te shkollat profesionale mund të përfshihen lëndë të veçanta, module, projekte nga arsimi i përgjithshëm dhe nga arsimi dhe aftësimi profesional.	1.3. Kod profesionalnih škola može obuhvatiti posebne predmete, module, projekti iz opšteg obrazovanja i profesionalnog obrazovanja i osposobljavanja.	1.3. At vocational schools could be included special subjects, module, projects from general education and from vocational education and training.
Neni 4 **Hartimi**	**Član 4** **Sastavljanje**	**Article 4** **Compilation**
1. Kurrikulat me zgjedhje mund t'i hartoj vet shkolla ose t'i përzgjedh nga lista e ofruar nga MASHT-i.	1. Kurikulume sa izborom može da ih sastavlja škola linčo ili da ih probira iz pružene liste od MONT-a.	1. School can compile itself curricula with election or to select from the list provided by MEST.
2. Shkolla e harton kurrikulën me zgjedhje duke u mbështetur në këtë Udhëzim administrativ dhe sipas kritereve të përcaktuara në Udhëzuesin e Kurrikulës me Zgjedhje, të miratuar nga MASHT-i.	2. Škola sastavlja kurikulum sa izborom oslanjajući se na ovo administrativno uputstvo i prema određenim kriterijama u Uputstvu kurikuluma sa izborom, usvojen od strane MONT-a.	2. School compiled the curricula with election based on this Administrative instruction and according to the set criteria in Elective Curriculum Guide, adopted by MEST.
Neni 5 **Kohëzgjatja**	**Član 5** **Trajanje**	**Article 5** **Duration**
1. Lënda, moduli apo projekti mund të zgjasë:	1. Predmet, modul ili projekat može da traje:	1. Subject, module or project could last:
1.1. Një vit shkollor	1.1. Jednu školsku godinu	1.1. One school year
1.2. Një gjysmëvjetor, mirëpo në gjysmëvjetorin vazhdues duhet të bëjë zgjedhje tjetër.	1.2. Jedno polugodište, ali naredne polugodište treba da bude drugi izbor.	1.2. One half year, but in following half year should make another election

Neni 6 **Propozimi dhe përzgjedhja**	Član 6 **Predlog i izbor**	Article 6 **Proposal and selection**
1. Propozimin për lëndët, modulet, projektet me zgjedhje mund ta bëjnë: nxënësit, prindërit, komuniteti, mësimdhënësit, udhëheqja e shkollës, bashkëpunëtorët profesional të shkollës, këshilli i shkollës, DKA-të dhe MASHT.	1. Predlog za predmete, module, projekte sa izborom mogu vršiti: učenici, roditelji, zajednica, nastavnici, rukovodstvo škole, profesionalni saradnici, školski savet, ODO i MONT.	1. Proposal for subjects, modules, projects with election can be done by: students, parents, community, teachers, school leadership, professional school collaborators, school council, MED and MEST.
2. Përzgjedhjen e bën shkolla në marrëveshje me nxënësit, mësimdhënësit, prindërit dhe DKA-në.	2. Izbor vrši škola u dogovoru sa učenicima, nastavnicima, roditeljima i ODO-ima.	2. Selection is made by school in agreement with students, teachers, parents and MED.
Neni 7 **Vendimmarrja**	**Član 7** **Donošenje odluke**	**Article 7** **Decision making**
1. Për lëndët, modulet apo projektet zgjedhore vendosin organet profesionale dhe qeverisëse të shkollës në bashkëpunim me DKA-në. Kjo procedurë duhet të realizohet para fillimit të vitit shkollor.	1. Za predmete, module ili izborne projekte odlučuju profesionalni i upravni organi škole u saradnji sa ODO-m. Ova procedura treba se obaviti pre početka školske godine.	1. For subjects, modules or elective projects decide professional and governing bodies of school in cooperation with MED. This procedure should be realized before the new school year.
2. MASHT në përputhje me politikat e saj mund të propozojë një listë të lëndëve zgjedhore vetëm si bazë orientuese.	2. MONT, u skladu sa njihovim politikama, može predložiti listu izbornih predmeta samo kao orijentacionu osnovu.	2. MEST in compliance with its policies could propose a list of elective subjects only as base orientation.
3. Në rastin kur MASHT propozon lëndët, modulet apo projektet, angazhohet të sigurojë materiale mësimore dhe të ofroj trajnime për mësimdhënës.	3. Prilikom kada MONT predlaže predmete, module ili projekte, angažuje se da osigurava nastavne materijale i da pruža obučavanje za nastavnike.	3. In the case when MEST proposes subjects, modules or projects, is engaged to provide teaching materials and to provide training for teachers.

4. Kurrikula me zgjedhje mund të realizohet nga stafi mësimor i shkollës përkatëse. Nëse shkollës i mungon kuadri adekuat për lëndë, module apo projekte të përzgjedhura, atëherë DKA shpall konkursin për kuadrin përkatës.	4. Kurikulum sa izborom može se realizovati od nastavne grupe dotične škole. Ukoliko školi nedostaje adekvatni kadar za probrane predmete, module ili projekte, tada ODO objavljuje konkurs za dotični kadar.	4. Curricula with election could be realized from the teaching staff of the corresponding school. If the school lacks adequate staff for subjects, modules or selected modules, then MED announces the competition for the corresponding personnel.
Neni 8 **Mënyra e deklarimit**	**Član 8** **Način objavljivanja**	**Article 8** **Manner of declaring**
1. Shkolla për secilën klasë (për të gjitha paralelet) përpilon një listë prej pesë ofertave (lëndëve, moduleve apo projekteve) që mund t`i propozojë vet, t`i përzgjedh nga lista e ofruar nga MASHT apo t`i kombinojë të dyja.	1. Škola za svaku godinu (za svako odeljenje) sastavlja listu za pet ponuda (predmete, moduli, projekti) koje može sam predložiti, da izabere sa liste koje dostavi MONT-a ili da kombinuje obe dve.	1. School for each class (for all parallels) compiles a list of five bids (subjects, modules or projects) which can be proposed itself, to select from the list provided by MEST or to combine them both.
2. Nga lista e propozuar prej shkollës, për secilën klasë, nxënësit deklarohen vetëm për njërën prej tyre. Por, shkolla përzgjedhë dy nga ofertat më të kërkuara nga të gjithë nxënësit e klasës (të gjitha paraleleve) dhe nxënësit brenda vitit mësimor duhet të mësojnë të paktën njërën nga dy ofertat e përzgjedhura.	2. Iz predložene liste škole, za svaki razred, učenici se izjašnjavaju za samo jednu od njih. Ali škola bira dve ponude koje su najtraženije od svih učenika razreda (svih odeljenja) i učenici u toku nastavne godine trebaju naučiti najmanje jednu od dve izabrane ponude.	2. From the proposed list of school for each class, students are declared only for one of them. But, school selects two of the most required bids from all class students (all parallels) and student within teaching year should learn at least one from two selected bids.
3. Nëse në shkollë mësohen të dy lëndët e përzgjedhura në të njëjtën kohë, atëherë nxënësit e paraleleve të ndryshme të klasës së njëjtë mund të grupohen sipas përzgjedhjes së tyre.	3. Ukoliko u školi se uče dva izborna predmeta istovremeno, tada učenici različitih odeljenja istog razreda mogu se grupisati prema njihovom izbodu.	3. If in school are learned both selected subjects at the same time, then students of different parallels of same class can be grouped according to their selection.
4. Në ato shkolla ku lënda, moduli apo	4. U školama u kojim je predmet, izabrani	4. In those schools where subject, module or

projekti i përzgjedhur realizohet brenda një gjysmëvjetori, në gjysmëvjetorin tjetër mund të merret lënda, moduli apo projekti i dytë i përzgjedhur më së shumti nga nxënësit.	modul ili projekat realizuje se u toku jednog polugodišta, drugom polugodištu može se uzeti drugi izborni predmet, modul ili projekat kojeg izabere većina učenika.	the selected project is realized within one semester, in the next semester can be taken the subject, module or the second selected project mostly from students.
5. Nëse klasa ka vetëm një paralele, atëherë për lëndën, modulin apo projektin duhet të deklarohen më shumë se gjysma e paraleles.	5. Ukoliko razred ima samo jedno odeljenje, tada za predmet, modul ili projekat treba se izjasniti više od polovine učenika tog odeljenje.	5. If class has only one parallel, then for subject, module or the project should be declared more than half of the class.
6. Për klasën parafillore dhe arsimin fillor, nga lista e lëndëve, moduleve apo projekteve të propozuara deklarimi bëhet nga prindërit e nxënësve të këtij niveli në bashkëpunim me mësimdhënësit.	6. Za predosnovni razred i osnovno obrazovanje, iz liste predloženih predmeta, modula ili projekta izjašnjavaju se roditelji učenika ovog nivoa u saradnji sa nastavnicima.	6. For pre-primary grade and primary education, from list of subjects, modules or proposed projects, statement is done from students' parents of this level in cooperation with teachers.
7. Për arsimin e mesëm të ulët dhe arsimin e mesëm të lartë nga lista e lëndëve, moduleve apo projekteve të propozuara, deklarimi bëhet nga nxënësit e këtyre niveleve.	7. Za niže srednje i više srednje obrazovanje iz liste predloženih predmeta, modula ili projekta izjašnjavaju se učenici ovih nivoa.	7. For low secondary education and high secondary education from list of subjects, modules or proposed projects, statement is done from students of these levels.
Neni 9 **Afatet e realizimit**	**Član 9** **Rokovi realizovanja**	**Article 9** **Realization deadlines**
1. Shkolla përgatit dhe propozon listën e lëndëve, moduleve apo projekteve zgjedhore në periudhën shkurt-mars të vitit paraprak shkollor.	1. Škola priprema i predlaže listu izabranih predmeta, modula ili projekta za period februar-mart prethodne godine.	1. School prepares and proposes the list of subjects, modules or elective projects in the period March-April of the previous school year.
2. Deklarimi i prindërve dhe mësimdhënësve për klasën parafillore dhe arsimin fillor si dhe i nxënësve të arsimit të mesëm të ulët dhe	2. Izjava roditelja i nastavnika za predosnovni razred i osnovno obrazovanje kao i učenika niže i više srednje obrazovanje za	2. Statement of parents and teachers for pre-primary grade and primary education, as well of low secondary education students and high

arsimit të mesëm të lartë për lëndët, modulet apo projektet zgjedhore bëhet në muajin prill të vitit shkollor paraprak.	predmete, module ili izabrane projekte se vrše u april mesecu prethodne godine.	secondary education for subjects, modules, or elective projects is done at month April of the previous school year.
3. Shkolla përgatit listën përfundimtare me plan dhe program të lëndëve, moduleve apo projekteve zgjedhore në muajin maj të vitit shkollor paraprak dhe dorëzohet për miratim në DKA.	3. Škola priprema završnu listu i programe predmeta, modula ili izabranih projekta za mesec maj prethodne školske godine i dostavlja za usvajanje u ODO.	3. School prepares the final list with subject curriculum, modules or elective projects at month May of previous school year and is sent for approval in MED.
4. DKA obligohet që lista e miratuar të kthehet në shkollë në fund të muajit qershor të vitit shkollor paraprak.	4. ODO se obavezuje da usvojenu listu vraća u školu na kraju juna meseca prethodne školske godine.	4. MED is obliged that the approved list to be returned in school at the end of June month of the previous school year.
Neni 10 **Vlerësimi**	**Član 10** **Vrednovanje**	**Article 10** **Assessment**
1. Pas aprovimit Kurrikula me zgjedhje përkatësisht lëndët, modulet apo projektet zgjedhore, marrin statusin e barabartë sikur të gjitha lëndët tjera.	1. Nakon usvajanja kurikuluma sa izborom, odnosno predmeta, modula ili izborni projekta, dobijaju ravnopravni status kao svi drugi predmeti.	1. After approval, curricula with election respectively subjects, modules or elective projects, take equal status like all other subjects.
2. Vlerësimi i nxënësve në mësimin e lëndëve, moduleve apo projekteve zgjedhore bëhet sipas kritereve të vlerësimit të mësimit të rregullt. Vlerësimi për lëndët zgjedhore bëhet me notë numerike.	2. Vrednovanje učenika na učenje predmeta, modula ili izabranih projekta se vrši prema kriterijama vrednovanja redovne nastave. Vrednovanje nastave za izabrane predmete se vrši brojčanom ocenom.	2. Students' assessment in teaching the subjects, modules or elective projects is done according to criteria of regular teaching. Assessment for elective subjects is done with numerical mark.
3. Nota e arritur në lëndët, modulet apo projektet zgjedhore llogaritet në suksesin e përgjithshëm të nxënësit.	3. Postignuta ocena na predmetima, modulima ili izabranim projektima se računa na celokupni uspeh učenika.	3. The achieved mark in subjects, modules or elective projects is calculates in the general success of the student.

4. Lënda, moduli apo projekti me zgjedhje realizohet vetëm si vlerësim i brendshëm dhe nuk përfshihet në vlerësimin e jashtëm.	4. Predmet, modul ili projekat sa izborom se realizuje kao unutrašnje vrednovanje i ne obuhvata se na vanjsko vrednovanje.	4. Subject, module or project with election is realized only as internal assessment and is not included in the external assessment.
Neni 11 **Dispozita shfuqizuese**	**Član 11** **Van snažne odredbe**	**Article 11** **Repealing provisions**
Me hyrjen në fuqi të këtij udhëzimi administrativ, shfuqizohet udhëzimi administrativ numër MASHT [I] 1/2005.	Stupanjem na snagu ovog administrativne uredbe stavlja se van snage Administrativna uredba broj MONT [I] 1/2005	With entry into force of this administrative instruction, is repealed administrative instruction number MEST [I] 1/2005.
Neni 12 **Hyrja në fuqi**	**Član 12** **Stupanje na snagu**	**Article 12** **Entry into force**
Ky Udhëzim administrativ hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga ana e ministrit.	Ovo administrativno uputstvo stupa na snagu sedam (7) dana nakon potpisivanja od strane ministra.	This administrative instruction enters into force seven (7) days after signature by the minister.
Prof. Dr. Ramë Buja, ministër	**Prof. Dr. Ramë Buja, ministar**	**Prof. Dr. Ramë Buja, minister**